

Axender B.V. had huis-aan-huisbladen moeten bezorgen op een woonwagenlocatie.

Oordeel 2018-123

Datum: 22 november 2018

Dossiernummer: 2018-0235

Oordeel in de zaak van [. . .], wonende te [. . .], verzoekster tegen **Axender B.V. gevestigd te Nieuwegein, verweerster**

1 Verzoek

Verzoekster vraagt het College om te beoordelen of verweerster jegens haar verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door een maandelijks magazine niet bij haar te bezorgen.

2 Verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van de volgende stukken:

- verzoekschrift van 14 juni 2018, ontvangen op 15 juni 2018;
- verweerschrift van 26 september 2018;
- brief van verzoekster van 9 oktober 2018.

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 30 oktober 2018. Partijen zijn verschenen. Verzoekster werd bijgestaan door F.J.C. Michels, consulent Antidiscriminatievoorziening Limburg en vergezeld door [. . .], haar echtgenoot. Verweerster werd vertegenwoordigd door mr. W. Vader, advocaat te Amsterdam, die werd vergezeld door [. . .], leidinggevende bezorg en kwaliteitsafdeling en [. . .], regiomanager Regio Zuid-Oost.

3 Feiten

Verweerster is verspreider van reclamefolders en weekbladen, waaronder het Weert Magazine. Er zijn ongeveer 22.000 bezorgers die wekelijks folders en weekbladen huis-aan-huis bezorgen. Verzoekster woont op een woonwagenlocatie. Zij heeft in 2017 namens de Sintigemeenschap de 'Erfgoedprijs' van de gemeente Weert ontvangen. In het kader daarvan is verzoekster geïnterviewd voor een artikel in het Weert Magazine. Verweerster voerde als beleid dat zij niet op standplaatsen bezorgde. Dit beleid was niet schriftelijk vastgelegd, maar werd mondeling aan bezorgers meegedeeld. Conform dit beleid heeft verweerster het Weert Magazine niet bezorgd op de locatie waar verzoekster woont. Naar aanleiding hiervan heeft verzoekster op 27 februari 2018 een melding van discriminatie gemaakt bij antidiscriminatievoorziening (ADV) Limburg. ADV Limburg heeft vervolgens telefonisch contact opgenomen met verweerster. Hierna hebben het ADV en verweerster van 6 maart 2018 tot en met 28 mei 2018 mondeling en schriftelijk contact gehad over het bezorgbeleid van verweerster.

4 Standpunt verzoekster

Verzoekster is van mening dat verweerster jegens haar verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door het Weert Magazine niet bij haar te bezorgen omdat zij op een woonwagenlocatie woont. De toekenning van de Erfgoedprijs van de gemeente Weert was eervol en heeft gezorgd voor een positief beeld van de Sintigemeenschap. Ze was blij dat zij daarover was geïnterviewd. Toen het magazine waarin haar interview stond niet bij haar werd bezorgd, omdat volgens verweerster de woonwagenlocatie niet veilig was voor jonge bezorgers, voelde zij zich erg gekwetst en gediscrimineerd. Zij wil net als iedere andere inwoner van Weert het Weert Magazine thuis ontvangen.

5 Standpunt verweerster

Verweerster erkent dat zij een beleid voerde om niet te bezorgen op standplaatsen, waaronder woonwagenlocaties. Het is nooit de bedoeling van het beleid geweest om onderscheid op grond van afkomst te maken door bij woonwagenbewoners geen huis-aan-huisbladen te bezorgen. Met het bezorgbeleid wilde verweerster tegemoetkomen aan haar jonge bezorgers. Zij stelt dat zij al ruim 25 jaar niet op standplaatsen bezorgde, omdat enkele jongere bezorgers in het verleden “een gevoel van onbehagen” hebben ervaren bij de bezorging op of rond de omgeving van bepaalde standplaatsen. Zij kan daarvan geen voorbeelden geven.

Verweerster heeft ingezien dat het effect van het gevoerde beleid is geweest dat onderscheid op grond van afkomst wordt gemaakt. Zij heeft haar beleid daarom gewijzigd en zij bezorgt nu ook op standplaatsen. De mondelinge instructie dat niet wordt bezorgd op standplaatsen wordt niet meer gegeven. Daarnaast heeft zij haar excuses aangeboden en zij bezorgt het Weert Magazine bij verzoekster.

6 Beoordeling

6.1 Het is verboden om onderscheid op grond van ras te maken bij het aanbieden van of verlenen van toegang tot goederen of diensten en bij het sluiten, uitvoeren of beëindigen van overeenkomsten ter zake, indien dit geschiedt in de uitoefening van een beroep of bedrijf (artikel 7, eerste lid, aanhef en onderdeel a, Algemene wet gelijke behandeling (AWGB)). Verweerster verspreidt reclamefolders en weekbladen. Haar handelen kan dan ook worden getoetst aan deze bepaling.

6.2 Het College heeft eerder geoordeeld dat woonwagenbewoners, die zich van generatie op generatie als zodanig manifesteren en die zich beschouwen als een bevolkingsgroep met een van andere bevolkingsgroepen te onderscheiden cultuur, onder het begrip ras vallen, zoals bedoeld in de AWGB (zie onder meer College 9 februari 2018, 2018-14, overweging 6.2). Volgens vaste jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) is het woonwagenleven een wezenlijk onderdeel van de cultuur van woonwagenbewoners (EHRM 18 januari 2001, appl. no. 27238/95, nr. 73 (Chapman/Verenigd Koninkrijk)).

6.3 Verzoekster beschouwt zichzelf als Sinti en woont in een woonwagen. Zij heeft ter zitting verklaard dat zij en haar familie al generaties lang woonwagenbewoners zijn en op een woonwagenlocatie hebben gewoond of wonen. Het College oordeelt daarom dat verzoekster een beroep kan doen op de bescherming van de AWGB.

6.4 Er is sprake van direct onderscheid op grond van ras indien een persoon op grond van zijn ras op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld. Van indirect onderscheid is sprake indien een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze personen met een bepaald ras in vergelijking met andere personen bijzonder treft (artikel 1 AWGB).

6.5 Het staat vast dat verweerster geen huis-aan-huis materiaal bezorgde op standplaatsen, waaronder de woonwagenlocatie van verzoekster. Verweerster stelt dat onder het begrip ‘standplaats’ niet alleen woonwagenlocaties vallen, maar ook bijvoorbeeld vakantieparken. Volgens verweerster was dan ook sprake van neutraal beleid. Het College is van oordeel dat in dit geval geen sprake was van een ‘ogenschijnlijk neutrale handelwijze’, als bedoeld in artikel 1 AWGB.

Hoewel niet valt uit te sluiten dat door het bezorgbeleid van verweerster ook personen werden getroffen die niet behoren tot de bevolkingsgroep die vanuit haar cultuur in een woonwagen woont, stelt het College vast dat woonwagenbewoners die wel tot deze groep behoren onvermijdelijk door het besluit van verweerster werden getroffen. Bij hen werd, in tegenstelling tot bewoners van reguliere woningen, nooit huis-aan-huis materiaal bezorgd door verweerster. De handelwijze van verweerster trof dus niet alleen woonwagenbewoners, maar eenieder die woonachtig was op een standplaats. Bij de vraag of het hier direct of indirect onderscheid op grond van ras betreft, betreft het College het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak CHEZ (HvJ EU 16 juli 2015, nr. C-83/14, ECLI:EU:C:2015:480, JV 2015/308, m.nt. Rodrigues). In deze zaak heeft het Hof uitgemaakt dat sprake is van direct onderscheid wanneer blijkt dat een maatregel is ingevoerd en/of wordt gehandhaafd om redenen die verband houden met de etnische afstamming die de meeste bewoners van de betreffende wijk gemeen hebben. Het College oordeelt dan ook dat het bezorgbeleid dat verweerster hanteerde, verband hield met de etnische afkomst van alle dan wel de meeste bewoners van standplaatsen. Daarom komt het College tot de conclusie dat verweerster direct onderscheid op grond van ras heeft gemaakt.

6.6 Het maken van direct onderscheid is verboden tenzij voor het onderscheid een wettelijke uitzondering bestaat. Gesteld noch gebleken is dat een wettelijke uitzondering op het onderscheid van toepassing is. Het College oordeelt daarom dat verweerster jegens verzoekster verboden onderscheid op grond van ras heeft gemaakt door een maandelijks magazine niet bij haar te bezorgen omdat zij op een woonwagenlocatie woont.

6.7 Het College hecht eraan nog het volgende op te merken. Verweerster heeft zowel persoonlijk als in het verweerschrift en ter zitting haar excuses gemaakt aan verzoekster. Ook al had zij niet de intentie om onderscheid op grond van ras te maken, zij heeft zich gerealiseerd dat het door haar gevoerde bezorgbeleid wel dit ongewenste effect had. Om die reden heeft verweerster haar beleid inmiddels gewijzigd en bezorgt zij nu ook op standplaatsen, waaronder de woonwagenlocatie van verzoekster. Hoewel verweerster hiermee het gemaakte onderscheid niet heeft weggenomen, heeft het College met instemming van het aangepaste beleid kennisgenomen.

Oordeel

Axender B.V. heeft jegens [. . .] verboden onderscheid op grond van ras gemaakt.

Aldus gegeven te Utrecht op 22 november 2018 door mr. D.C. Houtzager, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. R.E.M. Schimmel, secretaris.

mr. D.C. Houtzager
namens deze,
mr. dr. Q.A.M. Eijkman
collegelid

mr. R.E.M. Schimmel